

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی

تعمیر و تکمیل در تهران

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

فهرست حاضر دربرگیرنده نام دست‌اندرکاران تعزیه و تکایای محل اجرای تعزیه در تهران از سال ۱۲۶۹ تا حدود ۱۳۲۰ است. جمع‌آوری نام تعزیه‌سازان اهم از تعزیه‌خوانان یا نسخه‌نویسان، به دلیل اینکه عموماً از ذکر نامشان در نسخ پرهیز می‌کردند بسیار مشکل است. بنابراین برای گردآوری این فهرست به کتابهای بسیاری مراجعه و نام‌های موجود را استنساخ کردیم، و اگر به تمامی آن منابع در پایان مطلب اشاره کرده‌ایم از اینروست که همین نامها در آن کتابها تکرار شده است.

فهرست تعزیه‌خوانان در اصفهان را جناب آقای محمدحسن رجائی زفره‌ای گردآوری کرده و فرستاده‌اند و فهرست تعزیه‌خوانان و تکایای شیراز نیز برگرفته از کتاب تعزیه و تعزیه‌خوانی نوشته آقای صادق همایونی است.

فهرست نسخه‌نویسان و تمزیه‌خوانان

- آخوند ملا رجبعلی تمزیه‌ساز (مودلاجان)
- آسید کاظم میرهم (تمزیه‌نویس و تمزیه‌خوان)
- آقا سیدآقا تالیانی برغانی (تمزیه‌خوان)
- ابوالحسن اقبال آذر مشهور به اقبال‌السلطان (تمزیه‌نویس و تمزیه‌خوان)
- ابوالحسن شبیه‌ساز تهرانی (بازار)
- احمد تفرشی (تمزیه‌خوان)
- برزو (تمزیه‌خوان)
- بلال صمغ‌آبادی (تمزیه‌خوان)
- جهانگیرخان (مسلم‌خوان)
- حاج بارک‌الله (شهادت‌خوان - مسلم و حر و عباس)
- حاج قربان‌خان (تمزیه‌خوان)
- حاج ملاحسین اهل پیک زرند ساوه (زن‌خوان و خصوصاً زینب‌خوان)
- حاج ملا رجبعلی (امام‌خوان)
- حاج میرزا حسین علامه نوری (نسخه‌نویس)
- حاجی حسن‌آقا قجر (تمزیه‌خوان)
- حاجی محمد تمزیه‌خوان (چالمیدان)
- حاجی ملا حسین زینب‌خوان (بازار)
- حاجی ملا کریم جناب قزوینی (نسخه‌خویس و تمزیه‌خوان)
- حبیب‌الله اسب بمردی (تمزیه‌خوان)
- حسین تمزیه‌خوان (بازار)

- حسین یاحقی (تعزیه‌خوان)
- خواجه حسینعلی‌خان
- رضا برقی (تعزیه‌خوان)
- رضاقلی بیگک تعزیه‌ساز (سنگلج)
- رضاقلی تجریشی (تعزیه‌خوان)
- رمضانعلی تعزیه‌خوان (چالمیدان)
- سیداحمدخان ساوه سارنگک (شهادت‌خوان - حر و عباس)
- سیدحسین شبیه
- سیدحسین نمش‌ساز (بازار)
- سید زین‌المابدین قراب کاشی (شبیه‌خوان)
- سید صادق امین‌البکام
- سید عبدالباقی بختیاری (نسخه‌نویس و عباس‌خوان)
- سید فضل‌الله (علی‌اکبر‌خوان - قاسم‌خوان)
- سیدمحمدعلی کاشانی (تعزیه‌خوان)
- سید مصطفی میرعزا کاشانی (نسخه‌نویس و تعزیه‌خوان)
- شیخ حسن شمرخوان (چالمیدان)
- شیخ حسن قاجار (شبیه‌خوان)
- شیخ حسن کوچک (شمرخوان)
- عبدالباقی تعزیه‌خوان (چالمیدان)
- علی‌اصغر تعزیه‌خوان
- قلی‌خان شاهی (زن‌خوان و خصوصاً زینب‌خوان)
- کربلانی اسمعیل طالقانی گورانی (تعزیه‌خوان)
- کربلانی محمد تعزیه‌گردان (سنگلج)
- محمدخان ساوه‌ای (شهادت‌خوان)
- محمد سولقانی (تعزیه‌خوان)
- محمدعلی تعزیه‌خوان تهرانی (بازار)
- محمدکاظم تعزیه‌خوان (چالمیدان)
- مشهدی صفر تعزیه‌خوان (سنگلج)
- ملا آقاچانی تعزیه‌خوان (چالمیدان)
- ملا ابوالقاسم کنی امام‌خوان (بازار)
- ملا اسماعیل تعزیه‌خوان (سنگلج)
- ملا حسین (امام‌خوان)
- ملا حسین زینب‌خوان زرنندی

- ملا داداش طالقانی (تعزیه‌خوان)
- ملا رجبعلی تفرشی (امام‌خوان)
- ملا شیرعلی کردانی (تعزیه‌خوان)
- ملا فرج‌الله سنگانی (زینب‌خوان)
- ملا کریم تعزیه‌خوان (چالمیدان)
- ملا محمد تعزیه‌خوان (عودلاجان)
- ملا محمد تعزیه‌گردان (سنگلج)
- ملا محمدعلی تعزیه‌خوان (سنگلج)
- میرزا ابراهیم تعزیه‌خوان (سنگلج)
- میرزا ابوالحسن تعزیه‌گردان تهرانی (بازار)
- میرزا احمدخان (تعزیه‌خوان)
- میرزا باقرخان قزوینی (شهادت‌خوان)
- میرزا باقر معین‌البکام (پسر محمدتقی تعزیه‌گردان، نسخه‌نویس)
- میرزا جعفر معروف به خروس (تعزیه‌خوان)
- میرزا حسینعلی (تعزیه‌خوان)
- میرزا حسینعلی شهریاری (تعزیه‌خوان)
- میرزا رحیم (امام‌خوان)
- میرزا علی‌اکبر ناظم‌البکام
- میرزا غلامحسین (عباس‌خوان)
- میرزا صادق تاج‌الدین طالقانی (تعزیه‌خوان)
- میرزا عبدالوهاب جوستانی طالقانی (تعزیه‌خوان)
- میرزا محمد تعزیه‌خوان
- میرزا محمدتقی تعزیه‌ساز (سنگلج)
- میرزا محمدتقی تعزیه‌گردان
- میرزا یحیی شبیه‌گردان

فهرست تکایا

- تکیه آب بخش کن (سنگلج)
- تکیه آغا بهرام خواجه (عودلاجان)
- تکیه آقا محمد جمفر نایب (سنگلج)
- تکیه ابوالقاسم شیرازی (چالمیدان)
- تکیه اسمعیل
- تکیه افشارها (سنگلج)
- تکیه امامزاده (چالمیدان)
- تکیه امامزاده زید (بازار)
- تکیه بربری ها (دولت)
- تکیه پاتختا (چالمیدان)
- تکیه پاچنار (بازار)
- تکیه پادشاهی (ارک)
- تکیه پامنار (عودلاجان)
- تکیه پای منار (بازار)
- تکیه پشت بازار دولت (بازار)
- تکیه پهلوان شریف (چالمیدان)
- تکیه پیرزن (عودلاجان)
- تکیه پیر عطا (عودلاجان)
- تکیه جناب صدراعظم (ارک)
- تکیه چال (چالمیدان)
- تکیه چال حصار (سنگلج)
- تکیه چالمیدان (چالمیدان)
- تکیه چهل تن (بازار)
- تکیه حاجی اسماعیل بزاز (چالمیدان)
- تکیه حاجی باقر (سنگلج)
- تکیه حاجی محمد جمفر خباز (بازار)
- تکیه حمام خانم (چالمیدان)
- تکیه حیات شاهی (دولت)
- تکیه خدا آفرین (بازار)
- تکیه خشتی (بازار)
- تکیه خلیج ها (بازار)

گروه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

- تکیه دانگی (عودلاجان)
- تکیه دباغخانه (سنگلج)
- تکیه دریچه (ارک)
- تکیه دربحمام (عودلاجان)
- تکیه درب مدرسه (عودلاجان)
- تکیه درب مسجدجامع (بازار)
- تکیه درب مسجد حوض (عودلاجان)
- تکیه درخانگاه (سنگلج)
- تکیه دولت (دولت)
- تکیه دست سادات (عودلاجان)
- تکیه رسول بیگک (دولت)
- تکیه رضاقلی‌خان (عودلاجان)
- تکیه زرگرها (چالمیدان)
- تکیه زنیورکخانه (بازار)
- تکیه سرپولک (چالمیدان)
- تکیه سرتخت
- تکیه سرچشمه (عودلاجان)
- تکیه سرگذر عودلاجان (عودلاجان)
- تکیه سلطنت‌آباد
- تکیه سنگلج (سنگلج)
- تکیه سهراب‌خان
- تکیه سیداحمد مقنی (بازار)
- تکیه سیدناصرالدین (سنگلج)
- تکیه سینه‌چال (چالمیدان)
- تکیه صاحب‌دیوان
- تکیه عابد (سنگلج)
- تکیه عابد میرغضب (سنگلج)
- تکیه عباس‌آباد (بازار)
- تکیه عباسعلی (چالمیدان)
- تکیه عرب‌ها (دولت)
- تکیه عرب‌ها (چالمیدان)
- تکیه عزةالدوله (عودلاجان)
- تکیه عودلاجان (عودلاجان)

گناه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

- تکیه قاطرچی‌ها (بازار)
- تکیه قفقازها (چالمیدان)
- تکیه قمرالسلطنه (دولت)
- تکیه قمی‌ها (سنگلج)
- تکیه قورخانه (سنگلج)
- تکیه قورخانه کهنه (سنگلج)
- تکیه کدخدای شریف (چالمیدان)
- تکیه کرمانی‌ها (سنگلج)
- تکیه کوچک (عودلاجان)
- تکیه کوچک دربخانه آقامحمدحسن تاجر (عودلاجان)
- تکیه کوچه پائین (سنگلج)
- تکیه گود دروازه‌نو (بازار)
- تکیه گود زنبورکخانه (بازار)
- تکیه لوطی علی‌خان (چالمیدان)
- تکیه مغیرالدوله (دولت)
- تکیه مغروبه سرچلبک (عودلاجان)
- تکیه مرحوم حاجی کاظم (سنگلج)
- تکیه مسجد (بازار)
- تکیه مسجدحوض (عودلاجان)
- تکیه مشهدی‌آقا (بازار)
- تکیه معتمدالدوله مرحوم (بازار)
- تکیه ملا رضا
- تکیه ملاقدیر (چالمیدان)
- تکیه ملک‌آباد (بازار)
- تکیه منوچهرخان
- تکیه میرزا حسین حکیمباشی (سنگلج)
- تکیه میرزا محمدخان سپهسالار (دولت)
- تکیه نوروزخان (عودلاجان)
- تکیه نوروزخان (بازار)
- تکیه نیاوران
- تکیه وزیر
- تکیه وقف پاچنار کوچه غریبان (بازار)
- تکیه وکیل‌الملک

- تکیه هفت تن (بازار)
- تکیه همت‌آباد (سنگلج)
- تکیه یاور (بازار)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

منابع

- آمار دارالخلافه تهران (از ۱۲۶۹ تا ۱۳۱۷). به کوشش سیروس سعدوندیان، منصوره اتحادیه (نظام مافی)، نشر تاریخ ایران. ۱۳۶۸.
- تعزیه در ایران و دو مجلس آن. ابراهیم بوذری، انتشارات وزارت فرهنگ و هنر، ۱۳۵۷.
- نمایش در ایران. بهرام بیضائی، ۱۳۴۴.
- سیر تحول مضامین در شبیه‌خوانی (تعزیه)، جمشید ملک‌پور، انتشارات واحد فوق‌برنامه بخش فرهنگی دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۶.